

GHIDUL CAMPANIEI



Locuri de muncă
sigure și sănătoase

2010-2011

**LOCURI DE MUNCĂ SĂNĂTOASE.
BINE PENTRU TINE – BINE PENTRU AFACERE.**

**O CAMPANIE EUROPEANĂ PRIVIND
MENTENANȚA ÎN CONDIȚII DE SECURITATE**



Agenția Europeană
pentru Securitate și
Sănătate în Muncă

Locuri de muncă sănătoase

Ghidul campaniei – O campanie europeană privind mentenanța în condiții de securitate 2010-2011

Fotografii

FOTOLIA ©

Concursul de fotografie EU-OSHA 2009

ISBN 978-92-9191-294-0

doi:10.2802/2114

© Agenția Europeană pentru Securitate și Sănătate în Muncă, 2010

Reproducerea este autorizată cu condiția menționării sursei.

Printed in Luxembourg

TIPĂRIT PE HÂRTIE ÎNĂLBITĂ FĂRĂ CLOR

CUPRINS

CONTENTS

CUPRINS

INTRODUCERE: CE ESTE MENTENANȚA ȘI DE CE ESTE IMPORTANTĂ?	2
<ul style="list-style-type: none">• Prețul plătit pentru coordonarea necorespunzătoare a mentenanței: dezastrul de la Piper Alpha• Cum poate afecta mentenanța securitatea și sănătatea lucrătorilor?• Pericole și riscuri asociate mentenanței• Cui se adresează mentenanța?	
DE CE ESTE NECESARĂ EFECTUAREA MENTENANȚEI?	7
ÎNȚELEGEREA CORECTĂ A MENTENANȚEI	9
<ul style="list-style-type: none">• Principii comune• Achiziția de echipamente• Externalizarea/subcontractarea• Cele cinci reguli de bază pentru o mentenanță în condiții de securitate	
DESPRE CAMPANIE	14
<ul style="list-style-type: none">• Obiectivele campaniei• Date importante	
IMPLICAȚI-VĂ	16
<ul style="list-style-type: none">• Cum funcționează campania?• Cine poate participa?• Cum ne puteți ajuta – posibilități de implicare• Cum vă ajutăm noi – recunoaștere și parteneri ai campaniei	
RESURSELE CAMPANIEI	20

CE ESTE MENTENANȚA ȘI DE CE ESTE IMPORTANTĂ?

INTRODUCERE:

CE ESTE MENTENANȚA ȘI DE CE ESTE IMPORTANTĂ?

● Prețul plătit pentru coordonarea necorespunzătoare a mentenanței: dezastrul de la Piper Alpha

În iulie 1988, redacțiile de știri din întreaga lume au arătat imagini cu incendiul devastator care a cuprins o platformă petrolieră, transformând-o într-o minge de foc. Gazele inflamabile s-au aprins pe platforma Piper Alpha din Marea Nordului, transformând-o în doar câteva secunde într-un iad. În acest accident, care se numără printre cele mai cumplite incidente de acest gen din istorie, și-au pierdut viața 167 de lucrători.

Care au fost cauzele producerii acestui teribil accident? În momentul în care s-a încercat repunerea rapidă în funcțiune a unei pompe de condensat de la întreținere ca urmare a defectării pompei aflate în exploatare, s-a produs o scurgere de gaze condensate care s-au aprins la întâlnirea unei surse de aprindere, provocând o explozie, care, în cele din urmă, a dus la un adevărat dezastru. Incidentul a fost pus pe seama unei deficiențe a sistemului de autorizare a lucrărilor și

a sistemului asociat de izolație, care sunt esențiale pentru desfășurarea în condiții de securitate a mentenanței.

Piper Alpha este un exemplu extrem, însă dovedește că, în lipsa unei coordonări corespunzătoare a procesului de mentenanță, rezultatele pot fi catastrofale. În întreaga Europă, fiecare sector industrial are de prezentat un caz similar: accidente și vătămări cauzate nu doar de „calamități naturale”, ci și pentru că nu s-a ținut seama de aspectele legate de securitate și sănătate în momentul planificării activităților de mentenanță sau pentru că acestea nu au fost efectuate corespunzător, uneori cu luni sau chiar ani în urmă. Succesiunea evenimentelor nu poate fi întotdeauna ușor de urmărit, însă, în numeroase cazuri, accidentele și vătămările de la locul de muncă se produc din cauză că nu s-a efectuat o evaluare adecvată a riscurilor sau din cauză că mentenanța a fost scăpată din vedere.



Cum poate afecta mentenanța securitatea și sănătatea lucrătorilor?

Mentanța (instalațiilor, echipamentelor, utilajelor, locurilor de muncă) este esențială pentru eliminarea pericolelor la locul de muncă și crearea unui mediu de muncă sigur. Aceasta trebuie să se desfășoare în condiții de securitate, lucrătorilor din domeniul mentenanței și altor persoane prezente la locul de muncă asigurându-li-se protecția corespunzătoare.

MENTENANȚA INCLUDE:

- *intervenția în caz de defectare (mentenanță corectivă) sau*
- *(în mod ideal) prevenirea defecțiunilor în primul rând, de regulă, prin acțiuni planificate și programate (mentenanță preventivă).*

Studiile arată că majoritatea accidentelor se produc pe parcursul efectuării mentenanței corective, atunci când s-a produs deja o defecțiune la un echipament.¹

Mentanța poate implica inspectarea sau verificarea clădirilor și a altor instalații de la locul de muncă, a echipamentelor de muncă sau a mijloacelor de transport și a întreținerii, reglării, reparării sau înlocuirii acestora.

Mentanța poate fi ușor scăpată din vedere, însă, în lipsa unei mentenanțe periodice, accidentele pot

căpăta dimensiuni catastrofale, provocând decesul sau vătămarea gravă a lucrătorilor. Chiar și echipamentele de mici dimensiuni, în cazul în care nu fac obiectul întreținerii, pot cauza probleme serioase. Aceste probleme pot afecta atât lucrătorii direct implicați, cât și alți lucrători și chiar membrii publicului.

MENTENANȚĂ NECORESPUNZĂTOARE – UN CVASIACCIDENT ÎN SECTORUL TRANSPORTURILOR

La 24 noiembrie 2002, un tren al companiei feroviare First Great Western care călătorea pe ruta Swansea - Londra, gara Paddington, cu o viteză de aproximativ 180 km/h, a deraiat la scurt timp după ce a trecut peste mai multe macazuri în apropierea gării Southall. Trenul a rămas în picioare, însă și-a continuat parcursul pe o distanță de 3 km, până să se oprească, trecând pe lângă un tren de mare viteză care venea din sens opus, prin gara Hanwell și peste un viaduct. Din fericire, cei 450 de călători din tren nu au fost răniți, însă incidentul putea avea urmări mult mai grave.

Deraierea a fost rezultatul mentenanței necorespunzătoare a zonei din jurul macazurilor și existenței unei piese crăpate pe placa de racordare a șinei, denumită „eclisă”, care s-a dislocat.

¹ „Maintenance and OSH — a statistical picture” (Mentanță și SSM — o imagine statistică), EU-OSHA (2010).

Pericole și riscuri asociate mentenanței

Desfășurarea în condiții corespunzătoare a mentenanței este esențială pentru gestionarea pericolelor și riscurilor la locul de muncă. Cu toate acestea, activitatea propriu-zisă de întreținere prezintă un nivel ridicat de risc. Se estimează că 10-15 % dintre accidentele de muncă soldate cu deces și 15-20 % din numărul total de accidente sunt legate de activitatea de întreținere. În unele sectoare, peste jumătate din numărul total de accidente sunt asociate mentenanței².

MENTENANȚĂ NECORESPUNZĂTOARE – FABRICA DE DICLORURĂ DE SULF

În anul 2005, la fabrica de diclorură de sulf de la Catenoy, din Oise, Franța, s-a produs o explozie în urma căreia 3 angajați au fost spitalizați cu arsuri.

Accidentul s-a produs în timpul efectuării activității de mentenanță la un cazan. Ulterior, într-un raport s-a constatat că pentru echipamentele de producție și cele de siguranță nu era prevăzută nicio procedură de întreținere și că înainte de începerea acestora nu se desfășurase nicio evaluare completă prealabilă a riscurilor, organizația neputând astfel anticipa condițiile care ar putea duce la producerea unui accident sau la agravarea consecințelor inițiale.

Lucrătorii din domeniul mentenanței sunt mult mai expuși decât alte categorii de lucrători la o gamă largă de pericole – chimice, fizice, biologice și psihosociale. Efectele asupra stării de sănătate a acestora pot fi acute sau cronice și pot include boli profesionale, vătămări grave sau deces.

PERICOLELE CU CARE SE CONFRUNTĂ LUCRĂTORII DIN DOMENIUL MENTENANȚEI

Pericole fizice

- Alunecări, împiedicări, căderi de la înălțime, accidente asociate manevrării echipamentelor
- Zgomot
- Vibrații
- Căldură și frig excesiv
- Radiații
- Volum încărcat de muncă
- Mișcări solicitante (transport de materiale grele, aplecări, îngenuncheri, întinderi, împingeri și trageri, lucrul în spații închise) și lucrul în poziții incomode.

Pericole chimice

- Expunerea la fibre (de exemplu, azbest sau fibre de sticlă)
- Incendii și explozii
- Contactul cu substanțe periculoase

Pericole biologice

- Bacterii
- Mucegai și ciuperci

Pericole psihosociale

- Presiunea timpului și organizarea necorespunzătoare a acestuia, programul de lucru antisocial

² „Maintenance and OSH — a statistical picture” (Mentenanță și SSM – o imagine statistică), EU-OSHA (2010).



SE ESTIMEAZĂ CĂ 10-15 % DINTRE ACCIDENTELE DE MUNCĂ SOLDATE CU DECES ȘI 15-20 % DIN NUMĂRUL TOTAL DE ACCIDENTE SUNT ASOCIATE MENTENANȚEI

Lucrătorii din domeniul mentenanței se expun la pericole fizice, inclusiv expunerea la zgomot, vibrații (de exemplu, pe parcursul întreținerii drumurilor, tunelurilor și podurilor), radiații ultraviolete și condiții meteorologice nefavorabile.

Mentenanța se poate desfășura în spații de lucru în care se găsesc substanțe chimice periculoase. Expunerea la pericole chimice poate constitui o problemă în cazul în care lucrul se desfășoară în spații închise, ceea ce poate spori riscul de asfixiere. Există și riscul de expunere la azbest (de exemplu, în timpul lucrărilor de întreținere a clădirilor vechi sau a instalațiilor industriale), și la pulberi, inclusiv la rumeguș cancerigen.

Pericolele biologice includ expunerea la bacterii, cum ar fi *legionella pneumophila*, și la virusurile hepatitei A și B.

În cele din urmă, există riscuri psihosociale – cum ar fi stresul – cauzate de efectele secundare ale organizării necorespunzătoare a activității sau de programul de lucru prelungit sau antisocial.

Riscul producerii de accidente de muncă pe parcursul activităților de mentenanță este ridicat. Multe dintre accidentele de muncă sunt cauzate de activități de mentenanță a echipamentelor și utilajelor de muncă: accidentele tipice asociate mentenanței includ căderi de la înălțime, striviri de către utilajele aflate în mișcare și accidentele în care sunt implicate obiecte în cădere.

Printre problemele de sănătate cauzate de activitățile de mentenanță, cele mai frecvente sunt afecțiunile musculo-scheletale (deoarece activitatea se desfășoară, de regulă, într-un loc foarte strâmt sau în condiții de frig sau umezeală excesive), și afecțiunile respiratorii, prin inhalarea de pulberi și vapori. În cazul lucrătorilor din domeniul întreținerii clădirilor se poate constata, spre exemplu, o predispoziție spre îmbolnăvire și/sau o rată ridicată a mortalității asociată expunerii la azbest. Dermatitele pot fi cauzate de expunerea la substanțe periculoase.



MENTENANȚĂ NECORESPUNZĂTOARE – SECTORUL CHIMIC

În luna aprilie a anului 2003, trei lucrători din domeniul mentenanței și-au pierdut viața în explozia unui cuptor cu gaz dintr-o uzină chimică de melamină. Accidentul s-a produs la uzina DSM de la Geleen, Limburg, în Țările de Jos.

Cuptorul cu gaz era parțial alimentat cu gaze reziduale de la fabricile din apropiere, care trebuia filtrat înainte de utilizare. Filtrele trebuiau curățate periodic, activitate care implica închiderea uzinei și redeschiderea sa ulterioară. Cu toate acestea, redeschiderea uzinei se putea dovedi un proces îndelungat, astfel încât lucrătorii au recurs la un compromis care a dus la producerea unui amestec inflamabil de gaze și aer, cauza imediată a exploziei.

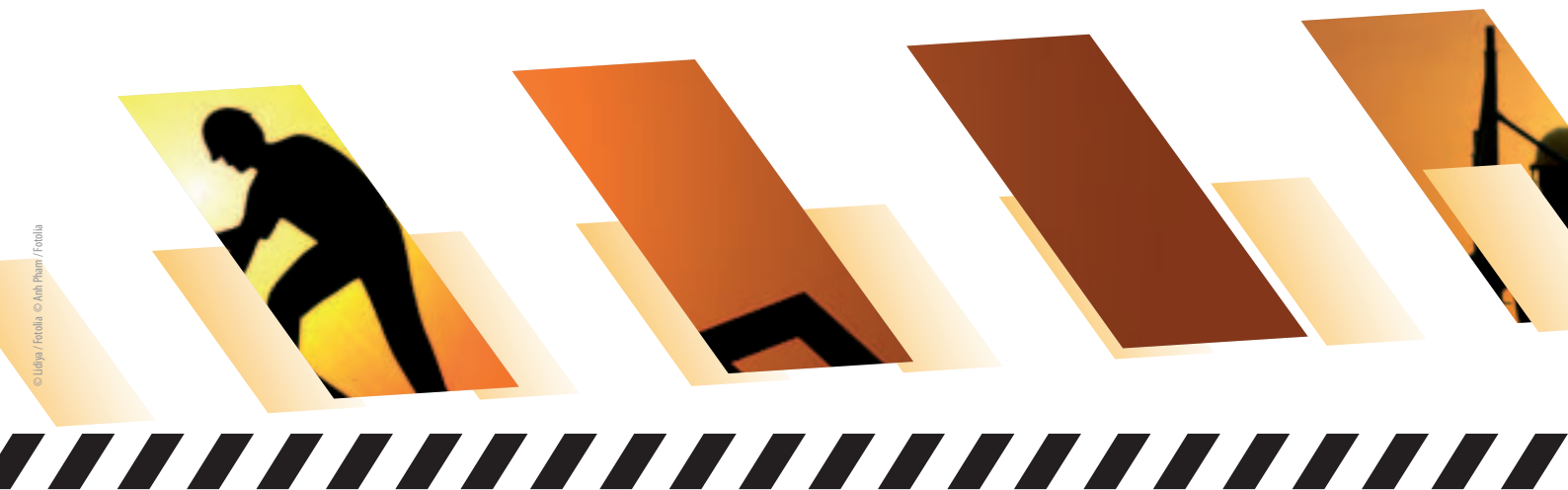
Din investigații a reieșit că principala cauză a fost cultura societății care a permis angajaților să recurgă la compromisuri.

Nu numai lucrătorii din domeniul mentenanței sunt expuși la riscurile pe care le prezintă aceasta. Desfășurarea necorespunzătoare a activităților de mentenanță (de exemplu utilizarea pieselor neadecvate pentru înlocuire sau reparație) poate duce la accidente grave în care să fie implicați toți lucrătorii de la locul de muncă și, posibil, membri ai publicului.

În consecință, este foarte important ca procedura de mentenanță să se desfășoare corespunzător, ținând seama de securitatea și sănătatea lucrătorilor. De aceea, Agenția face cunoscute publicului recomandarea sa cu privire la mentenanța în condiții de securitate și motivul pentru care organizează Campania europeană pentru locuri de muncă sănătoase dedicată mentenanței în condiții de securitate, 2010-2011.

🔍 Cui se adresează mentenanța?

Activitatea de mentenanță este foarte frecventă. Aceasta vizează fiecare loc de muncă, din fiecare sector industrial, și privește personalul de la toate nivelurile (nu numai lucrătorii responsabili cu efectuarea mentenanței).





DE CE ESTE NECESARĂ EFECTUAREA MENTENANȚEI,

DE CE ESTE NECESARĂ EFECTUAREA MENTENANȚEI?

La nivel european, întreținerea locurilor de muncă reprezintă, în primul rând, o obligație legală. Începând cu 1989, au fost adoptate o serie de directive europene care stabilesc cadrul general de cerințe minime privind protecția

lucrătorilor. Aceste directive se aplică și activităților de mentenanță. În primul rând, printre acestea se numără directiva-cadru care impune angajatorilor să desfășoare o evaluare a riscurilor la locul de muncă.



DIRECTIVE PRIVIND MENTENANȚA ÎN CONDIȚII DE SIGURANȚĂ – EXEMPLE

- Directiva 89/391/CEE („directiva-cadru”) stabilește principiile generale privind protecția lucrătorilor împotriva accidentelor la locul de muncă și bolilor profesionale
- Directiva 89/654/CEE prevede cerințele minime privind securitatea la locul de muncă
- Directiva 89/655/CEE prevede cerințele minime de securitate și sănătate în ceea ce privește utilizarea echipamentelor de lucru
- Directiva 89/656/CEE prevede cerințele minime de securitate și sănătate în ceea ce privește utilizarea echipamentelor individuale de protecție la locul de muncă
- Directiva 92/57/CEE privind cerințele minime de securitate și sănătate care se aplică pe șantierele temporare sau mobile
- Directiva 98/24/CE vizează protecția lucrătorilor împotriva riscurilor asociate agenților chimici
- Directiva 83/477/CEE se referă la protecția lucrătorilor împotriva riscurilor asociate expunerii la azbest
- Directiva 2006/42/CE prevede cerințele esențiale de sănătate și securitate referitoare la proiectarea și construcția echipamentelor tehnice (anexa I, „Cerințe esențiale de sănătate și siguranță referitoare la proiectarea și construcția echipamentelor tehnice”)

Pentru informații suplimentare referitoare la legislația europeană privind întreținerea, consultați: http://osha.europa.eu/ro/legislation/index_html

Mai mult decât atât, angajatorii au obligația morală de a proteja securitatea și sănătatea personalului în fiecare aspect al activității acestuia. Angajatorii nu trebuie să se limiteze doar la respectarea obligațiilor legale, ci ar trebui să dovedească prin puterea exemplului un angajament real față de securitate și sănătate.

Din punct de vedere financiar, o înțelegere greșită a activităților de mentenanță este extrem de costisitoare, putând implica pierderi ale venitului, amenzi, cheltuieli asociate proceselor judiciare, reducerea productivității întreprinderii și pierderea reputației acesteia.

Mentenanța în condiții de securitate este în interesul angajatorilor: gestionarea corespunzătoare a securității și sănătății în muncă (SSM) este benefică întreprinderii, fiind o caracteristică a organizațiilor eficiente. În cazul mentenanței, se stabilește și o legătură între gestionarea corespunzătoare a SSM și procedurile de asigurare a calității – un utilaj întreținut corespunzător va realiza produse de calitate superioară.

ÎNȚELEGEREA CORECTĂ A MENTENANȚEI

ÎNȚELEGEREA CORECTĂ A MENTENANȚEI

Principii comune

Procesul de mentenanță se află în centrul bunei practici de lucru în condiții de securitate și sănătate. În timp ce detaliile specifice variază la nivelul sectoarelor industriale (de exemplu, în funcție de tipurile specifice de utilaje utilizate), există principii comune mentenanței propriu-zise în toate locurile de muncă din Europa.

Aceste principii comune includ necesitatea ca mentenanța să înceapă printr-o planificare corectă care să acopere aspectele legate de securitate și sănătate și să respecte o abordare structurată bazată pe evaluarea riscurilor, cu roluri și responsabilități clare pentru lucrătorii din domeniu, linii directoare clare de respectat, pregătire și echipamente adecvate și verificări periodice pentru

asigurarea unei desfășurări a activității și a faptului că nu s-au creat noi riscuri. Este esențial ca mentenanța să fie văzută ca un proces ce trebuie gestionat în mod sistematic, și nu ca o simplă obligație singulară.

Locurile de muncă din Europa au nevoie de o abordare integrată a mentenanței, bazată pe evaluarea riscurilor, care să țină seama de aspectele privind securitatea și sănătatea la fiecare stadiu al procesului de mentenanță și care să implice în mod direct lucrătorii în procesul de gestionare a mentenanței. Campania „Locuri de muncă sănătoase” încurajează angajatorii să respecte această abordare integrată.



REDUCEREA RISCURILOR LA SURSĂ ÎN SECTORUL TRANSPORTURILOR: NEDTRAIN

Principalul domeniu de activitate al companiei NedTrain (cu sediul în Țările de Jos) îl reprezintă întreținerea trenurilor. Recent, NedTrain a fost implicată într-un proiect-pilot privind proiectarea unui atelier în care să poată fi efectuată întreținerea trenurilor de mare viteză. Proiectul a implicat o serie de inovări, inclusiv introducerea unui robot automat de ridicare, astfel încât mecanicii să nu mai fie nevoiți să ridice sarcini grele, și a unui sistem care să împiedice un tren să intre în atelier pe parcursul întreținerii unui alt tren.

Acest proiect-pilot a dovedit că, prin implicarea angajaților și a altor părți interesate în faza de proiectare, riscurile asociate securității și sănătății la locul de muncă pot fi reduse pe parcursul procesului de mentenanță.

Achiziția de echipamente

Planificarea poate începe chiar de la proiectarea echipamentelor de muncă și de la asigurarea faptului că furnizorul sau producătorul echipamentelor a furnizat informațiile necesare pentru întreținerea acestora în condiții de siguranță.

Organizațiile trebuie să aplice proceduri de achiziție în vederea asigurării faptului că dispun de utilajele

și echipamentele individuale de protecție necesare efectuării întreținerii. Spre exemplu, ar putea fi necesară protejarea dispozitivelor temporare de iluminat împotriva exploziilor sau furnizarea unor protecții respiratorii în cazul curățării filtrelor.

Atunci când sunt achiziționate utilaje sau clădiri noi, organizațiile ar trebui să ia în calcul ușurința cu care

se ajunge la acestea în vederea efectuării mentenanței. Activitățile de mentenanță pot pune lucrătorii în situații posibil periculoase, însă riscurile pot fi reduse prin proiectarea corespunzătoare a echipamentelor de muncă.

MENTENANȚĂ CORESPUNZĂTOARE ÎN SECTORUL ENERGETIC: NOK

În 2007, compania furnizoare de energie NOK (cu sediul în Elveția) a introdus un nou sistem, HighStep, cu scopul de a spori siguranța lucrătorilor responsabili cu efectuarea întreținerii, care escaladează stâlpi și clădiri înalte. Sistemul utilizează o șină portanță care este instalată definitiv pe structurile care trebuie escaladate.

NOK se așteaptă ca numărul accidentelor sau vătămarilor asociate escaladării stâlpilor și pilonilor să se reducă la 0.

Sistemul este și foarte rentabil, deoarece permite lucrătorilor să urce mai rapid și să consume mai puțină energie.

Externalizarea/subcontractarea

Trebuie respectată o abordare structurată și în cazul în care mentenanța este externalizată – organizațiile sunt obligate să asigure desfășurarea în condiții de securitate a tuturor activităților, chiar și în cazul în care angajează contractanți externi pentru acestea. Organizațiile mari pot influența standardele SSM ale contractanților prin includerea SSM în procedurile de achiziții și contractare.

Sunt disponibile exemple de bune practici care arată modul în care se poate realiza acest lucru – acestea includ „scheme de bună vecinătate” și „pașapoarte de securitate”. Organizațiile ar trebui să țină seama de orice diferențe culturale și lingvistice care există în relația lor cu contractanții externi (care pot îngreuna buna gestionare a securității).



CELE CINCI REGULI DE BAZĂ pentru o mentenanță în condiții de securitate

Agenția promovează o abordare structurată a mentenanței în condiții de securitate, care prevede cinci reguli de bază pe care locurile de muncă din toate sectoarele industriale să le poată respecta. Cele **cinci reguli de bază** valabile pentru întreținere sunt:

CELE CINCI REGULI DE BAZĂ PENTRU O MENTENANȚĂ ÎN CONDIȚII DE SECURITATE:

- **planificarea;**
- **asigurarea siguranței zonei de lucru;**
- **utilizarea echipamentelor corespunzătoare;**
- **desfășurarea activității conform planificării;**
- **efectuarea ultimelor verificări.**

1. PLANIFICAREA

Mentenanța ar trebui să deinceapă cu o planificare corectă. Angajatorii ar trebui să realizeze o evaluare a riscurilor în ceea ce privește activitățile de mentenanță pe care le propun și ar trebui să implice și lucrătorii în acest proces. Printre aspectele pe care ar trebui să le analizeze se numără:

- sfera de aplicare a sarcinii de muncă – ce trebuie făcut și felul în care vor fi afectați ceilalți lucrători și celelalte activități de la locul de muncă;
- evaluarea corespunzătoare a riscurilor: trebuie identificate posibilele pericole (de exemplu, substanțe periculoase, spații închise, componentele mobile ale utilajelor, substanțe chimice sau pulberi în aer) și trebuie elaborate măsuri în vederea eliminării sau reducerii la minimum a riscurilor asociate;

- elementele necesare desfășurării activității: persoanele implicate, rolurile și responsabilitățile fiecăruia, echipamentele pe care le vor utiliza, echipamentele individuale de protecție necesare;
- timpul și resursele pe care le implică activitatea;
- comunicarea între personalul responsabil pentru întreținere și personalul responsabil pentru producție, și toate celelalte părți în cauză.

Formarea lucrătorilor din domeniul mentenanței implicați într-o sarcină (precum și a celor care lucrează în jurul acestora) reprezintă un aspect foarte important al etapei de planificare. Competența persoanelor care desfășoară activități de întreținere, inclusiv inspecții și verificări, este vitală pentru asigurarea securității și, deși majoritatea lucrătorilor sunt implicați în anumite aspecte ale activității de întreținere, se pot produce accidente în cazul în care lucrătorii încearcă să îndeplinească sarcini atunci când nu dețin competența sau experiența necesară.

Angajatorii trebuie să se asigure că lucrătorii dețin competențele necesare îndeplinirii sarcinilor respective, sunt informați cu privire la procedurile de lucru în condiții de securitate și știu cum trebuie procedat în cazul în care domeniul lor de competență este depășit într-o anumită situație. Angajatorii ar trebui să analizeze atent „scara ierarhică” a persoanelor implicate în îndeplinirea unei lucrări de mentenanță și orice proceduri care vor fi utilizate pe durata activității, inclusiv procedurile de raportare în cazul în care se ivește o problemă. Acest aspect este foarte important în cazul în care mentenanța este asigurată de subcontractanți.

Consultarea și informarea în permanență a lucrătorilor sunt vitale pe tot parcursul etapei de planificare. Angajații care efectuează o lucrare de întreținere nu trebuie doar informați cu privire la rezultatele evaluării inițiale a riscurilor, ci și implicați în efectuarea acesteia. Datorită bunei cunoașteri a locului de muncă, aceștia sunt, de multe ori, cei mai indicați să identifice pericolele și cele mai eficiente metode de tratare a acestora. Participarea lucrătorilor la procedura de planificare sporește nu doar siguranța activității de întreținere, ci și calitatea acesteia.



PLANIFICAREA ASIGURAREA UTILIZAREA ECHIPAMENTELOR CORESPUNZĂTOARE EFFECTUAREA ULTIMELOR VERIFICĂRI

2. ASIGURAREA SIGURANȚEI ZONEI DE LUCRU

În această etapă, procedurile elaborate în etapa de planificare trebuie puse în aplicare. Zona de lucru trebuie securizată (restricționarea accesului persoanelor neautorizate, de exemplu, prin utilizarea de bariere și indicatoare).

De asemenea, zona de lucru trebuie menținută curată și sigură, trebuie întreruptă alimentarea cu energie electrică, componentele mobile ale utilajelor trebuie blocate, trebuie instalate sisteme de ventilație temporară, trebuie stabilite căi sigure de acces pentru intrarea și ieșirea lucrătorilor din zona de lucru. Pe echipamente trebuie montate plăcuțe de avertizare care ar trebui să conțină data și ora blocării, precum și numele persoanei autorizate să înlăture dispozitivul de blocare – în acest fel, securitatea lucrătorului care execută întreținerea echipamentului nu va fi periclitată de un alt lucrător care ar putea pune utilajul în funcțiune în mod accidental.

Dacă este posibil, trebuie prevăzute dispozitive de protecție astfel încât să se poată efectua lucrări minore de întreținere a utilajelor fără a se îndepărta dispozitivele de siguranță. În cazul în care dispozitivul de protecție trebuie îndepărtat sau dezactivat, se respectă procedurile de restricționare a accesului. Operatorii și lucrătorii responsabili de întreținere sunt formați cu privire la modul și condițiile în care dispozitivele de siguranță pot fi îndepărtate.

3. UTILIZAREA ECHIPAMENTELOR CORESPUNZĂTOARE

Lucrătorii implicați în efectuarea lucrărilor de întreținere ar trebui să dispună de utilajele și echipamentele corespunzătoare, care pot fi diferite de cele pe care le utilizează în mod normal. Având în vedere că aceștia pot lucra în spații care nu sunt destinate desfășurării activității și că pot fi expuși diferitor pericole, aceștia trebuie să dispună și de echipamente individuale de protecție corespunzătoare.

De exemplu, lucrătorii care curăță sau înlocuiesc filtrele ventilatoarelor de extracție pot fi expuși la concentrații de pulberi mult mai ridicate decât valorile normale pentru un anumit loc de muncă. De asemenea, trebuie asigurat accesul la aceste filtre care, de multe ori, sunt situate în zona acoperișului. Utilajele și echipamentele de protecție necesare efectuării lucrării trebuie puse la dispoziție (împreună cu instrucțiunile lor de utilizare, dacă este cazul) și trebuie utilizate.





EFECTUAREA SIGURANȚEI ZONEI DE LUCRU

ACTIVITĂȚI DE ÎNȚEȚINERE DEȘFĂȘURAREA ACTIVITĂȚII CONFORM PLANIFICĂRII VERIFICĂRI

4. DESFĂȘURAREA ACTIVITĂȚII CONFORM PLANIFICĂRII

Mentenanța se desfășoară deseori sub presiunea timpului – de exemplu, atunci când o defecțiune cauzează oprirea producției.

Planul de lucru trebuie respectat chiar și atunci când există o limită de timp: compromisurile ar putea fi foarte costisitoare dacă duc la accidente, vătămări sau daune aduse proprietății. În cazul producerii unui eveniment neașteptat, este necesară înștiințarea supraveghetorilor și/sau consultarea altor specialiști. Este foarte important de reținut că depășirea sferei propriilor aptitudini și competențe poate cauza producerea unui accident cu consecințe grave.

5. EFECTUAREA ULTIMELOR VERIFICĂRI

Procesul de mentenanță trebuie să se încheie cu verificări pentru a se asigura că sarcina a fost îndeplinită, că starea utilajului supus întreținerii este sigură și că toate materialele reziduale rezultate pe parcursul procesului de întreținere au fost eliminate. După ce totul a fost verificat și declarat sigur, sarcina poate fi încheiată, iar supraveghetorii și alți lucrători înștiințați. Ultimul pas îl reprezintă întocmirea unui raport care să prezinte activitatea desfășurată și observații cu privire la orice dificultăți întâmpinate, împreună cu recomandările de îmbunătățire. În mod ideal, acesta ar trebui discutat și în cadrul unei ședințe a personalului în care lucrătorii implicați în proces, precum și cei care lucrează în jurul acestora, să poată face observații cu privire la activitatea de mentenanță și să poată veni cu sugestii adecvate privind îmbunătățirea procesului.

MENTENANȚĂ CORESPUNZĂTOARE ÎN INDUSTRIA CHIMICĂ: BASF

Atunci când se efectuează lucrări de mentenanță la nivelul unor instalații și conducte care conțin substanțe periculoase, riscul de a intra în contact cu aceste substanțe nu poate fi prevenit în totalitate prin măsuri de ordin tehnic: în spațiile inactive se pot descoperi întotdeauna acumulări de substanțe chimice reziduale. La sediul BASF din Ludwigshafen (Germania), 225 de instalații de producție

sunt alimentate cu substanțe chimice lichide și gazoase prin peste 2 000 km de conducte. Compania a introdus o serie de măsuri de siguranță, inclusiv un flux de activitate bine stabilit care să acopere fiecare etapă a procesului de mentenanță, de la evaluarea riscurilor desfășurată înainte de începerea lucrărilor, până la remontarea conductelor la final. În plus, conducerea companiei sprijină

activ formarea angajaților și a lucrătorilor pe bază de contract, încurajând o cultură activă de securitate.

Ca urmare a acestor acțiuni, numărul accidentelor declarabile asociate întreținerii din cauza expunerii la substanțe periculoase a scăzut începând cu anul 2003, în timp ce rata generală a accidentelor continuă să se situeze cu mult sub media sectorului industrial.



DESPRE CAMPANIE

Campania „Locuri de muncă sănătoase” 2010-2011, coordonată de Agenția Europeană pentru Securitate și Sănătate în Muncă și de partenerii săi din cele 27 de state membre UE, sprijină o gamă largă de activități la nivel național și european care promovează mentenanța în condiții de securitate.

Campania este susținută de Președințiile UE ale Spaniei și Belgiei în 2010 și de cele ale Ungariei și Poloniei în 2011, de Parlamentul European și de Comisia Europeană, precum și de partenerii sociali europeni.

Campania acoperă peste 30 de țări, inclusiv toate statele membre UE. Abordarea pe care o promovează este bazată pe colaborarea dintre angajatori, angajați și reprezentanții acestora.

EVENIMENTE NAȚIONALE ALE CAMPANIEI

Evenimentele organizate la nivel național pentru campaniile Agenției au inclus:

- *concursuri între elevii școlilor de artă în vederea realizării de afișe pe o temă legată de SSM (Varșovia, Polonia);*
- *o expoziție organizată la Aeroportul Leonardo da Vinci - Fiumicino pentru promovarea unei culturi de securitate în rândul lucrătorilor din aeroport și al pasagerilor (Roma, Italia);*
- *un seminar dedicat IMM-urilor cu privire la aspectele legate de SSM care le afectează în mod deosebit (Vilnius, Lituania).*

🌐 Obiectivele campaniei

Principalele obiective ale campaniei privind mentenanța în condiții de securitate sunt următoarele:

- creșterea gradului de conștientizare asupra importanței activității de mentenanță pentru securitatea și sănătatea lucrătorilor, asupra riscurilor asociate acesteia și asupra necesității desfășurării mentenanței în condiții de securitate;
- creșterea gradului de conștientizare asupra responsabilităților juridice și de altă natură ale angajatorilor pentru efectuarea mentenanței în condiții de securitate și asupra argumentelor în favoarea efectuării acesteia;
- promovarea unei abordări simple, structurate de gestionare a SSM în ceea ce privește mentenanța, pe baza unei evaluări corespunzătoare a riscurilor (cele „cinci reguli de bază”).

Desigur, obiectivul fundamental îl reprezintă reducerea numărului de persoane rănite sau a căror stare de sănătate s-a înrăutățit ca urmare a întreținerii necorespunzătoare sau a lipsei acesteia, în prezent și pe viitor.

Date importante

Data lansării campaniei: 28 aprilie 2010, Ziua Mondială a Securității și Sănătății în Muncă.

- Săptămâna Europeană pentru Securitate și Sănătate în Muncă: octombrie 2010.
- Premiile pentru Bune Practici: aprilie 2011.
- Săptămâna Europeană pentru Securitate și Sănătate în Muncă: octombrie 2011.
- Evenimentul de încheiere a campaniei: noiembrie 2011.

Multe dintre evenimentele campaniei sunt concentrate în perioada Săptămânilor Europene pentru Securitate și Sănătate în Muncă, organizate în luna octombrie 2010, respectiv luna octombrie 2011. Săptămânile Europene, desfășurate din anul 2000, reprezintă o serie anuală de evenimente pentru promovarea îmbunătățirii securității și sănătății la locul de muncă. Săptămânile se concentrează asupra a cinci obiective: creșterea gradului de conștientizare, furnizarea de informații, dezvoltarea și asigurarea accesului la resurse informative, încurajarea activităților cu impact asupra locului de muncă și identificarea și recunoașterea bunelor practici.

În cadrul campaniei, Agenția organizează Premiile pentru Bune Practici în domeniul securității și sănătății în muncă. Premiile pentru Bune Practici recunosc acele organizații care au descoperit metode inovatoare de a transforma mentenanța continuă într-o activitate de rutină a procedurii de gestionare a locului lor de muncă. Câștigătorii la nivel european vor fi desemnați pentru două categorii: locuri de muncă cu cel mult 99 de lucrători și locuri de muncă cu peste 100 de lucrători.

PREMIILE PENTRU BUNE PRACTICI

Printre câștigătorii recentelor Premii pentru Bune Practici se remarcă:

- **o locație dedicată concertelor din Suedia care a găsit metode inovatoare pentru a menține la parametri siguri nivelurile de sunet, fără a compromite calitatea muzicii;**
- **un producător ceh de automobile care a stabilit noi standarde privind identificarea riscurilor asociate benzilor rulante de asamblare a mașinilor;**
- **un azil de bătrâni din Danemarca care a descoperit mijloace noi de reducere a efortului fizic și psihic deus de angajații săi.**



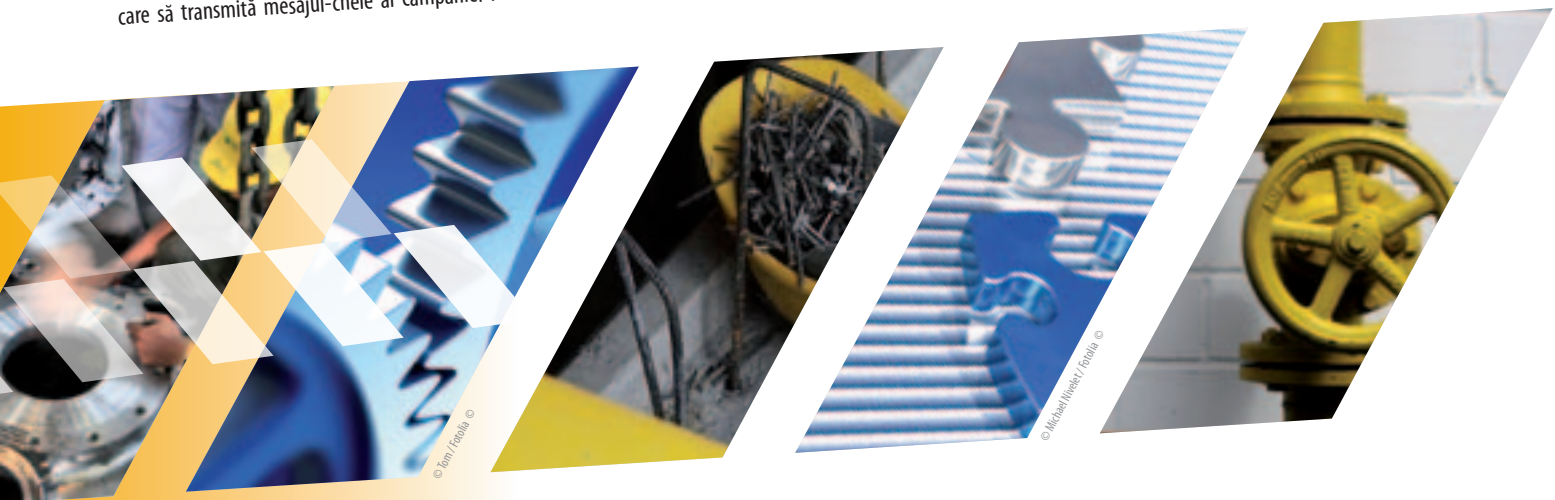
IMPLICĂȚI-VĂ!

IMPLICĂȚI-VĂ!

● Cum funcționează campania?

Succesul campaniilor Agenției depinde de sprijinul activ și de colaborarea unui număr mare de părți interesate și parteneri ai campaniei. Nu putem acționa singuri. Dacă vrem să ajungem la cei 220 de milioane de lucrători din Uniunea Europeană, avem nevoie de întreprinderi și organizații care să transmită mesajul-cheie al campaniei furnizorilor,

contractanților și vecinilor lor și care să îi încurajeze pe aceștia să participe la campanie. Întreprinderile mari au un interes deosebit în a ajuta întreprinderile mai mici în ceea ce privește lanțul aprovizionării, colaborând în vederea partajării experienței și opiniilor calificate.



ACTIVITĂȚI PARTENERE

Evenimentele organizate de partenerii noștri la campaniile recente au inclus:

- îndrumarea IMM-urilor locale în probleme privind SSM și implicarea contractanților în procesul de formare în domeniul SSM;
- prezentări pe tema siguranței în școlile locale;
- afișe și prezentări pe ecrane cu plasmă pentru promovarea campaniei;
- cuvinte încrucișate și puzzle-uri pe tema securității dotate cu premii;
- „Premiile Oscar ale Securității la locul de muncă” decernate angajaților care dovedesc un angajament deosebit față de asigurarea sănătății și securității la locul de muncă.



Cine poate participa?

Campania se adresează tuturor persoanelor fizice și juridice la nivel local, național și european, inclusiv:

- angajatorilor din sectorul public și privat, inclusiv IMM-urilor;
- directorilor, supraveghetorilor și lucrătorilor;
- sindicatelor și reprezentanților lucrătorilor din domeniul securității;
- organizațiilor patronale;
- asociațiilor profesionale;
- instituțiilor cu atribuții în domeniul securității și sănătății în muncă;
- profesioniștilor și practicienilor din domeniul securității și sănătății în muncă;
- organismelor de formare și comunității educaționale;
- serviciilor regionale și locale de prevenire și asigurare în domeniul SSM.

Cum ne puteți ajuta – posibilități de implicare

Dumneavoastră ne puteți ajuta să creștem gradul de conștientizare asupra importanței mentenanței și vizibilitatea campaniei „Locuri de muncă sănătoase”. Există numeroase posibilități de a vă implica: acestea includ descărcarea materialelor informative referitoare la campanie de pe site-ul internet al Agenției (gratuit) și utilizarea acestora în cadrul propriilor dumneavoastră evenimente de formare și informare.

De asemenea, puteți:

- difuza informații, materiale de campanie, comunicate de presă și noutăți organizațiilor afiliate și partenerilor dumneavoastră de rețea;
- promova Premiile pentru Bune Practici și puteți susține nominalizări din rândul organizațiilor cu care colaborați;
- posta link-uri către campania „Locuri de muncă sănătoase” pe site-ul dumneavoastră internet;
- discuta despre campanie la reuniunile dumneavoastră;
- prezenta afișele, prezentările în PowerPoint sau filmele tematice de animație cu personajul Napo, furnizate gratuit de Agenție;
- invita un purtător de cuvânt al Agenției sau puteți solicita Agenției numele purtătorilor de cuvânt de specialitate.





De asemenea, vă puteți organiza propriile activități – de exemplu, formări, conferințe sau ateliere de lucru în domeniul mentenanței, filme, proiecte video și multimedia de informare, concursuri de afișe sau teste de cunoștințe, expoziții și zile ale ușilor deschise, demonstrații de siguranță, scheme de sugestii, campanii publicitare, scheme de „bună vecinătate” care implică angajatori mari și mici sau conferințe de presă și activități media.

Ați putea participa și la Premiile pentru Bune Practici prin care se recunosc meritele organizațiilor de diferite mărimi care au reușit să descopere metode inovatoare de promovare a întreținerii în condiții de siguranță.

În cazul în care organizația dumneavoastră dorește să își planifice propriile activități pentru Săptămâna Europeană sau, în general, pe parcursul campaniei, vă putem ajuta: site-ul nostru internet oferă exemple de bune practici, sugestii legate de modul de organizare și gestionare a evenimentelor, precum și forumuri pentru partajarea ideilor, feedback și pentru a afla spre ce s-au orientat celelalte organizații.

Dacă doriți să participați la campanie, adresați-vă punctului focal național (punctele focale sunt, de regulă, organisme responsabile pentru asigurarea sănătății și securității la locul de muncă sau numite de acestea în fiecare stat membru al UE). http://osha.europa.eu/ro/about/organisation/focal_points

Mentenanță riscantă



🔗 Cum vă ajutăm noi – recunoaștere și parteneri ai campaniei

În schimbul participării la campanie, vă oferim vizibilitate în calitate de organizație dedicată asigurării securității și sănătății în muncă.

Prin aducerea la cunoștința Agenției a implicării dumneavoastră, printr-un simplu chestionar online, vi se poate recunoaște participarea prin intermediul unui certificat personalizat de participare care poate fi descărcat de pe site-ul internet pentru a fi imprimat și publicat, precum și printr-un banner flash online pentru site-ul dumneavoastră.

Pentru organizațiile care sunt autorizate să acționeze la nivel internațional și care doresc să se angajeze substanțial în cadrul campaniei, există posibilitatea de a deveni partener oficial al campaniei.

În calitate de organizație parteneră, beneficiați de o serie de avantaje, inclusiv:

- publicitate într-o secțiune dedicată a site-ului campaniei, cu afișarea în mod vizibil a siglei și a detaliilor dumneavoastră de contact, împreună cu detaliile activităților în care v-ați implicat și link-uri către site-ul dumneavoastră internet;
- promovarea evenimentelor organizate de dumneavoastră într-un „calendar al evenimentelor campaniei” pe site-ul internet al campaniei;
- promovarea unei figuri marcante din organizația dumneavoastră, care poate fi prezentată pe site-ul campaniei, împreună cu o fotografie a sa;

- oportunitatea promovării de comunicate de presă, rapoarte și activități relevante online prin intermediul secțiunii „Noutăți” de pe site-ul campaniei „Locuri de muncă sănătoase” și al serviciului nostru electronic de buletine informative *OSHmail*, care numără peste 43 000 de abonați;
- promovarea de către Agenție: de fiecare dată când Agenția promovează campania „Locuri de muncă sănătoase” la nivelul UE (de exemplu, părților interesate europene, partenerilor sociali, Parlamentului European și Comisiei Europene, precum și în cadrul evenimentelor organizate de Președinția UE sau cu ocazia Premiilor pentru Bune Practici) sau în presă, Agenția va face publicitate partenerilor oficiali ai campaniei.





RESURSELE CAMPANIEI

RESURSELE CAMPANIEI

Site-ul internet al campaniei „Locuri de muncă sănătoase” pune la dispoziție o gamă variată de materiale de campanie, spre descărcare: <http://hw.osha.europa.eu>

Aceste materiale includ:

- broșuri;
- prezentări în PowerPoint;
- afișe și pliante;
- studii de caz privind bunele practici;
- idei pentru organizarea propriilor activități de campanie și noutăți legate de activitățile spre care s-au orientat celelalte organizații;
- informații privind evenimentele campaniei;
- filme tematice de animație cu popularul personaj animat Napo;
- link-uri către site-uri asociate.

Aceste materiale sunt disponibile în 22 de limbi oficiale ale UE; organizațiile le pot utiliza și distribui gratuit părților interesate și partenerilor.

Pentru informații suplimentare referitoare la Premiile pentru Bune Practici și pentru a afla prin ce alte mijloace vă puteți implica în campania „Locuri de muncă sănătoase”, adresați-vă punctului focal național al Agenției din țara dumneavoastră:

http://osha.europa.eu/en/about/organisation/focal_points

Agenția Europeană pentru Securitate și Sănătate în Muncă acționează ca un catalizator pentru elaborarea și difuzarea informațiilor în vederea îmbunătățirii securității și sănătății în muncă (SSM) în Europa. Prin punerea în legătură a reprezentanților guvernelor, patronatelor și organizațiilor angajaților, precum și a principalilor experți SSM din fiecare dintre cele 27 de state membre ale UE și din alte țări, Agenția asigură o sursă imparțială, echilibrată și de încredere de informații privind securitatea și sănătatea în muncă.



Agenția Europeană
pentru Securitate și
Sănătate în Muncă

Gran Vía, 33, 48009 Bilbao, SPANIA

Tel. +34 944794360

Fax +34 944794383

E-mail: information@osha.europa.eu

Site-ul internet al campaniei „Locuri de muncă sănătoase” pune la dispoziție o gamă largă de materiale de campanie pentru a fi descărcate:

<http://hw.osha.europa.eu>

ISBN 978-929191294-0



9 789291 912940